

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

tus qui esse plerunque solet: nam qui ad prælia alacriores hostibus in sua occurrunt, felicius comperti sunt dimicare, quod melius res in hostico, quam in suo solo, vsu compertum est procedere. Vincuntur Saxones, & tributa quæ Danis intentauerat, ipsi coguntur suscipere. Hoc mihi loco interfandum putavi, nè quis miretur solas eas Saxonū res sermone perstringi, quæ illis fuere cum Danis, nihil verò ex mediterraneis attingere. Sed & illud mouebit fortè lectorē, in cunctis quas memorauimus controversijs, Danos semper Saxonū victores ostendi: quod contrà posterioribus seculis vsu compertum est: Vtriusq; autem rei vna causa est, quod ex antiquitatibus tantæ vetustatis nullus nobis præter vnum Saxonem Sialandicum Daniæ illustratorem, author est: & ideo rerum mediterranearum, quas ille non attigit, quæ tamen non minores, etiam illustriores putari possint, nulla nobis memoria est: nec in ea parte habent ceteræ nationes quod illi inuidamus, aut quod nostræ antiquitatis obliuione possunt obtendere: nam pauci, mille annorum memoriam vix explicant: ineptias enim plures præferunt, quæ somnijs similimæ sunt: quod nos de Francis congenitilibus nostris, ab olim Germanis, suo loco ostendemus. Iam verò quis mirabitur Danicum scriptorem, Danicis rebus multum tribuere, quod & Romanis suis, & Græcis Græculi fecerūt? Quid si eadē prædictus dicēdi facultate Saxonicas res vir genere Saxo commemorasset, aliam rerum formam narrando prætenderet, Studet enim quisq; sua nationi illustrandæ.

C A P V T V I I I .

IPSE temporum, quæ attigimus, ordo nos commonet, vt Cimbrorum mentionem hoc loco introducamus: Iam enim peruenimus ad vicina eius seculi, quo veritas deter-

ra orta est, & iustitia de celo respiciens, obuiauerunt sibi in osculo pacis, in mediatore Dei & hominum Christo Domino omnium seculorum Saluatore: Ante cuins ortum annis plus quinquaginta, Cimbri cum Teutonibus, Amburones cum Tigurinis, magnis exercitibus per Gallias mouentes, in Italiam contenderunt: & occurrentes sibi, Romanorum varijs in locis consulares exercitus, cum ducibus suis obtriuerunt: Nouissimè & ipsi à Q. Catulo, & C. Mario Romanis consulibus, ad internecionem, vt ferunt Romani, deleti. Hæc de Romanis historijs nobis testatissima sunt. Sed non ita compertum nobis est, quæ gens fuerint Cimbri: Dani, Saxones, aut Vandali? aut promiscue omnes, aut ex his quedam: quod præsentiloco nobis pro viribus explanandum. Nam Romani scriptores sola Cimbrorum commemoratione contenti, nihil super eius gentis sedibus & origine attigerunt. Cimbros autem habitare in Chersoneso, quæ à Saxonicibus procurrit in boream, inter duo maria, Britanicum, & Germanicum, (Nostris vocant Orientale & Occidentale) ipsius Ptolemai descriptione certū habemus. Idem Strabo & Tacitus asseuerant. Nam Tacitus etate sua, ad utrunque ripam castrorum vestigia cerni commemorat, ad magnæ rei fidem, & molem gentis metendum. Hæc est prouincia, quam nunc Iutiam vocamus: in qua præter ducatum Sleswicensem quatuor sunt Episcopatus, non Italicas angustijs dimensi: & magna eius portio regi Daniæ censualis paret. In hac habitasse Cimbros, trium, quos diximus, testimonio est certissimum: Sed quæ gens fuerit, Dani, Saxones, aut Vandali, (oës illi per vices eam tenuere prouinciam) hoc querimus. De Cimbris quidem testatur Strabo his verbis: Peninsulam habitantes, ingenti quadam inundatione compul-

B 5 fi,

fi, natalia loca deseruerunt : nunc verò consuetam priorib[us] annis regionem inhabitant : Augusto quoquè Cæsar[i] lebetem, plurima sibi sanctitate consecratum, dono miserunt, eius amicitiam postulantes, ut iniurias quæ prius subiérant, obliuione delerent, compotesq[ue] votorum facti, remeārunt. Dictu profecto ridiculum, vt homines ad maris aestus, quos perpetuò natura efficit, per dies singulos bis accedentes, indignati, è patrio solo digrederentur. Tacitus quoquè in descriptione Germaniæ : Eundem, inquit, Germaniæ sinum haud dubiè ad mare Balticum, proximi Oceano Cimbri tenent, paruæ nunc ciuitates, sed gloria ingens, veterisque fame latè vestigia manent : viraque ripa castra ac spatha, quorum ambitu nunc quoquè metiaris molem, manusq[ue] gentis, & tam magni exitus fidem. Ptolemaeus, vt diximus, qui sub Hadriano scripsit Imperatore, testatur Chersoneso, quæ in mare Germanicum excurrit, habitasse Cimbros. Sed quod genus hominum fuerit, cui ea sit appellatio, hoc requirimus. Strabo Posidonium facit testem, Cimbros latrocinando incertis errabundos sedibus, ad paludem usque Maotim militiam agitare. Indè contracto vocabulo, quod Cimbri, veteri Gallorum lingua, latrones vocitentur : ab eis vocitari Cimmerium Bosphorum quasi Cimbrum : cum Græcorū lingua Cimmerios, Cimbros vocitet. Plutarchus autem in Mario de Cimbris testatur in hunc modum : Populos esse Germanicos, ex his qui ad boreum Oceanum sedem habent, quod homines magno corpore, horrendisque oculis essent. Nam apud Germanos, ait ille, Cimbri predones appellantur : quod Strabo de Gallica, Plutarchus de Germanica interpretatur lingua : In hoc tamen consentiunt, quod veteris latrones eo vocabulo adstruit significari.

ficari. Quidam ferunt Celticam terram propter magnitudinem regionis, ab extremo mari, à septentrionalibus climatibus ad Orientem versus Maeotim fluvium conuersam, Ponticam Scythiam attingere, & hinc factam gentium commixtionem. Homerus quoque gentem Cimmeriam ab extremis occidui mundi aduenisse, Bosphorumq; Cimmerium de suo nomine fecisse, testatur. Consona triū testimonia illuc vergunt, vt suspicemur &andalorum gentem olim Cimbricam à rapinis appellatam, eam esse quæ à vetustissima memoria, ab occidua mundi regione, quam diximus, habitasse Cimbros, per maritima Germanici Oceani versus Orientem, per Prussiam atq; Poloniam, per Sarmatiam, nunc Tartariam, usque ad paludes Maeotidas tenuisse medias prouincias: Testis est lingua, quæ etiam nunc veteribus &andalis, quorum apud nos sunt reliquæ, Bohemis, Polonis, Russis, latissimæ genti vna est.

CAPVT IX.

Nam & pro alijs faciūt cōiectura, quod aut Saxones fuerint, aut Dani, q; sunt dicti Cimbri. Quod enim Dani fuerint, qui sub Cimbrorū nomine pfecti sunt cum Teutonibus, & alijs Tigurinis, & Amburonibus, indè apparet, quod per etatem illam, Dani eam prouinciam tenuerunt: Dudum enim Saxones electi fuere, & iā sub potentiissimo rege Frotone Iutia quieuit circa natū Chrustum. Strabo, vt diximus, suspicionem induxit cum contestibus suis, quod fuerint &andalii, qui Cimbri sunt appellati: Nam latrocinando incertis errabundi sedibus, Cimbri ad paludē usq; Maeotim militiam agitārunt. Sed qui poterant agitare militiam tam longinquā, nisi &andalii extitissent, qui per gentiles suos &andalos, omnia media tenentes, facile ad Maeotim attingerent: Nam alienam